

С.К. Белов

ТАЈНА СВЕТОГ САВЕ

Београд, 2019.

Copyright © С.К. Белов, 2019

***СТРАНИЦЕ ОВЕ КЊИГЕ ПОСВЕЋУЈЕМ СИНУ
АЛЕКСИ И СУПРУЗИ АНИ***

„Много нам је откривено, али смо све злоупотребили. Наши ум хоће свугде да се умеша, да забодје њушку и где треба и где не треба. После нам је неко други крив. Сами смо криви, опустили смо се. Размишљамо о стварима у које не треба да улазимо.”

Старац Тадеј

„Упознаћете истину и истина ће вас ослободити.”

Јеванђеље по Јовану 8:32

ПРОЛОГ

Подсвест је мирна, спава. Сан сачињен од мноштва универзума протеже се ван граница схватања насељавајући многа, а опет иста тела, различитим енергијама.

Садашњост у којој се путеви прошлости и будућности састају у једној тачки стварајући Гордијев чвор, подстиче нас да размишљамо и да трагамо за оним за шта наш ум мисли да је изгубљено у времену, а срце осећа да то још увек није пронађено.

Трагамо за зрнима времена читав један живот који је само трептај у оку Вационе.

Оно што нас покреће и води тим стазама нису радозналост и сујета, већ ситни импулси огромне и непролазне космичке енергије од које смо саздани.

Тајни је много а отворених умова који би имали снаге да сагледају и другу страну истине све је мање, као и

*душа жедних бистре изворске воде вечне Божије
светлости.*

1.

Врелина летњег дана учинила је да га део коже на мишици где се налазила управо истетовирана Перуника или како су је још звали "Слово Перуново" или "Небески прстен", услед лепљивих капи зноја још више пече. Ручицом мењача, убацио је мотор аута у виши пренос, укључивши се на Бранков мост у загрљај подневне гужве и врелине асфалта.

Мост се и данас гордо огледао у наизглед бистрој површини Савске воде, правећи привидан хлад малобројним спортским риболовцима испод њега. Још једном је погледао своју отечену мишицу помисливши у себи: „Боже, каква сам ја будала. Шта ми је ово требало?"

У његовој глави дуго су се борили опречни ставови или како је то волео да каже, духови прошлости и садашњости.

Безброј питања и поред опсежних истраживања у протеклих неколико година, врзала су се умом успешног и перспективног писца чије су се књиге продавале у огромним тиражима.

Последњи роман Лесандра Коларевића под називом: „Чопор цара Душана”, након добијених награда: Златни прстен Деспота Стефана Лазаревића, награда Исидора Секулић за књигу године и награда Меша Селимовић за најбољи роман, пробио је све досадашње рекорде у продаји књига некомерцијалног типа.

Питања су увек долазила у часовима самоће када је имао времена да свој живот и свет који га окружује посматра дубински и суштински. Знао је ко су му преци, знао је и ко су му савременици али је по питању вере и српске религије, након многих сазнања бивао збуњен.

Од малена је васпитаван у православном духу. „Оче наш”, научио је још као дечак. Често га је рецитовао на црквено-словенском, и ако баш и није разумео значење оног што рецитује. Било је битно научити, бити општеприхватљив, али разумети...

„Шта си и ко си ти да разумеш? Само једно ситно зрно соли у огромном сланику Светостворитеља”,

љутио се дебели свештеник, парохијан Радомир, на неко од питања, њему постављених, на које није имао одговор.

Лесандра је највише од свега нервирала статичност његових сународника и њихова немогућност да отворе ум за нова сазнања.

Многи одговори одувек су били ту. Чекали су уста која би проговорила, али су уста зачудо, остајала нема. Безброј уста, безброј језика, безброј душа, али без воље и жеље да нешто ураде и промене. Били су лењи да питају и да сазнају. Они који су све то знали нису желели да причају о томе, да подуче и науче неуке да је свето српско Православље настало на темељу још старијег Родоверја, да су нови просветитељи, светитељи и Арханђели заузели места својих претходника, давно покопаних и од људи заборављених бесмртних ликова богова, несталих под зубом времена у тишини и бескрају универзума.

Тако је рецимо Свети Сава заузео место старог српског бога Дајбога, свети Илија место бога Перуна, а Исус Христос је дошао до трона врховног бога Сварога ковача васионе, сунчаног божанства.

Огроман број народних веровања, народних обичаја, симбола, као што су коловрат и слова перунова, налазе се на зидовима и подовима православних богомоља. Чак су и свештеници задржали своје дуге косе и браде у част некадашњих свештеника старе вере, жрецева, чија је дуга коса означавала мудрост и слободног човека, а дуга брада симбол мушкости.

„Зашто су то крили и даље крију од нас? ”, помислио је. „Зашто су велики српски празник посвећен богу Световиду заменили и приказали светим Витом, кога славе католици? Да ли су размишљали да кријући праву природу вере код Срба, крију сопствену историју и претке.

Срби тумарају већ дуго у сопственом мраку незнања све док не изгубе и своје старо винчанско писмо и сазнање малобројних да на ове просторе нису дошли у 7. веку као дивље и неписмене хорде полуживотиња, већ да су на овој земљи од самог почетка, одувек, да су били носиоци једне велике Винчанске цивилизације и културе од које су касније настајале многе друге.

Узмите човеку историју, културу и веру, уништили сте га као биће. Имамо ли ми Срби снаге да се уздигнемо

из мрака и пепела сопственог незнања? Да ли смо осуђени да се о нама у будућности испредају приче попут прича о Хазарима и да неки нови Милорад Павић у будућности напише неки нови, сада "Српски речник" о бившем народу, о коме ће остати само име и легенда, која ће крилима Аријског ветра¹ нестати дубоко у подсвести малобројних који ће га памтити?"

Из готово полугласног размишљања тргао га је писак сирене аутобуса, чији је возач покушавао да се безобразано укључи у његову саобраћајну траку идући својим левим предњим делом ка средини Лесандеровог аута. Гласно је опсовао возача кроз полуотворен прозор аута, одлучивши да му због безобразлука не омогући остварење намере.

„Молим!”, огласио се кратко прекидајући звоно мобилног телефона.

„Добар дан. Да ли је то мој омиљени писац господин Коларевић?”, кикотао се женски глас са друге стране телефонске слушалице.

¹ Северни ветар који је дувао од стране Свете Дарије, северног континента који је постојао у давној прошлости

„Здраво Марта. Реци. Ако је у вези рукописа још увек радим на њему.”

„Хајде прзнице. Што се љутиш? Можеш ли да дођеш до нас? Стигла ти је депеша са Свете Горе.”

„Свете Горе?”, упитао је збуњено.

„Да, неки отац Теофан. Да будем прецизнија, телеграм је послат из поште у Кареји.”

„Затечен сам. Не познајем никаквог оца Теофана. Хвала ти на информацији. Долазим.”

„Само си ми још ти фалила”, промрмљао је себи у браду.

Већ дуже време, након објављивања најновијег романа био је празан, без идеје и инспирације за писање неког новог. Шта и о чему писати? То питање га је прогањало попут црног пса. Где год да је бежао, сустизало га је глођући му пете и подсећајући га да се од старе славе не живи и да је прошло доста времена од када је написао последње слово, реч.

Издавач је тражио нови роман на коме ће зарађивати. Читаоци су желели да сазнају нешто ново, неку нову истину, коју ће им Лесандар испричати, не питајући се да ли је његова истина права истина или још једна од

много обмана које затрпавају њихове умове и чула. При том, нико се вероватно никада није запитао, ко је у ствари тај исти писац, како живи и да ли је и поред толике славе и медијске заступљености срећан, да ли је вољен и да ли воли.

Лесандар је напунио четрдесет две године, а још увек није пронашао љубав свог живота. Веровао је да је ту негде, да она чека њега као и он њу и да ће се у једном тренутку временске реке њихови животни путеви укрстити. Након много промашаја и емоционалних падова још увек је био слободан стрелац, тежак човек, помало отуђен од других а понајвише од себе самог.

Нашао је први слободан паркинг у близини издавачке куће, укуцао поруку са назнаком зоне паркинг сервису, изашао из аута и нестао иза дрвених улазних врата стамбено-пословног објекта.

Стара полуутонула зграда још старијег Дорћола ширила је својим подрумским и приземним делом тежак и отужан мирис мемле и устајалог ваздуха. Попео се окрзаним мермерним степеницама до другог спрата и позвонио на интерфон нових противпровалних врата

изнад којих су блинкале мале црвене лед диоде надзорне камере.

„Изволите господине Лесандре”, чуо се позив из интерфона.

Отворио је врата и ушао у некада раскошан стан угледне београдске јеврејске породице Вајс, а сада огроман пословни простор од готово 250 квадратних метара где га је дочекала Лена Хаџипротић – менаџер за односе са јавношћу издавачке куће „Нино Белов.”

Његова унутрашњост није имала додирних тачака са осталим деловима старе стамбене зграде. Када би неко први пут из мрачног и неугледног ходника крочио унутра, имао би утисак да улази у другу димензију. Пословни простор без лажне скромности могао је да парира многим светски познатим и реномираним издавачким кућама.

„Добар дан Лесандре. Како сте?”, насмејала се кокетирајући.

Лена Хаџипротић била је лепа, виспрана црвенокоса девојка, светле пути. Припадала је угледној предратној трговачкој породици којој су након другог светског рата комунисти одузели све. Њен деда, угледни трговац Хаџи

Милентије Протић, доласком ослободилаца завршио је у затвору да би после непуних месец дана тортуре и мучења од стране УДБЕ поделио судбину многих "бивших²" људи на обали Аде Циганлије.

Имала је скоро тридесет година. Дипломирала је на одсеку за археологију на Филозофском факултету у Београду са највишим просеком у класи. Поред посла спремала је докторат, била активан члан у неколико књижевних друштава, али што је Лесандру било најбитније, била је слободна и чинило му се, њему доступна.

„Памтимо боље, не дај Боже горе”, одговорио јој је, смејући се.

„Јао драги господине”, насмејала се, „да Вас лично не познајем помислила бих да сте исписник мог тате”, смејала се и даље срдачно Лена.

² Након ослобођења Београда и Југославије и доласка комуниста на власт многи виђенији, имућни и образовани људи тог времена, били су без икаквих доказа осуђивани као сарадници окупатора, процесуирани, разбаштињени и убијани. Они преживели остајали су без имовине и без основних људских и грађанских права. Сви они носили су назив Бивши људи.

Пришла је масивном столу у углу просторије и из фиоке тешке орахове витрине извадила телеграм пруживши му га.

„Када је стигао мислила сам да је грешка, али ме је Ваше име убедило у супротно.”

Отворио је телеграм прочитавши најпре у себи исписану поруку а потом и на глас:

*„Сред свете шуме у топлом мору
На тебе чека вилин дар,
Где путоказ тајну гради од слова
Где Бог у реци почива.”*

„Свашта. Ко је отац Теофан? Знаш ли га?”, упита је после краћег размишљања.

„Први пут чујем за њега. Шта мислиш шта ова порука значи?”, гледала га је радознано.

„Чекај. Полако. Први ред може да значи...”

„Шта?”, била је нестрпљива Лена.

„Света шума би могла да буде Света Гора а топло море, Егејско море, с'обзиром да је телеграм стигао оданде. Други стих каже: *На тебе чека вилин дар*. Вилин дар, вилин дар...”, набрао је чело, размишљајући.

„Хиландар!”, узбуђено је цикнула Лена. „Веселин Чајкановић је писао да је једно од његових верзија имена *Вилин дар* јер га је по предању Растко Немањић добио на поклон од Вила.”

„Добро. То има смисла. Трећи стих вероватно представља нови траг који се налази тамо а до њега се не може доћи одавде, док последњи стих може бити веза између старог српског божанства Дајбога и Светог Саве који је преузео култ заштитника вукова, божанства, које живи по планинама и урвинама, стално путује у пратњи вукова носећи у руци дрвени штап који на врху има металну вучију главу. То исто божанство је по предању непредвидиве нарави у свему поучава свој народ за који је одговоран а који га призива у помоћ плашећи га се увек. Бог у реци почива је дирекна веза Дајбога и Светог Саве, узмемо ли за претпоставку да се ради о реци Сави.”

Погледао је у правцу Лене која је узбуђено треперила гледајући у његовом правцу.

„Шта ћеш да урадиш поводом овог?”, упита га милозвучним гласом.

„Шта бих друго. Резервисаћу авионску карту за Солун, а одатле ћу до Хиландара.”

„Када планираш да отпутујеш?”, гледала га је испод ока.

„Што пре. Све ово ме је поприлично заинтриговало. Понећу телеграм са собом. Видимо се, надам се ускоро.”

Упутио јој је благи осмех померивши јој прамен косе са лица.

„И ја се надам скором сусрету, можда још скоријем него што мислиш”, помислила је у себи. „Срећан пут и чувај се.”

„Хвала драга колегинице, хоћу.”

Спаковао је комад хартије у џеп фармерица, притиснуо кваку, одгурнуо тешка врата и изашао у загрљај мемљивог ваздуха и суморних зидова још суморније зграде.